

Dosarul nr. 2ra-1782/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A.Ojoga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. O. Cojocaru, R.Pulbere, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni împotriva lui Alexandr Cepoi și Sergiu Caraja cu privire la rezoluțiunea contractului de leasing financiar, încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 17 octombrie 2019, Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni (în continuare ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA), a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandr Cepoi și Sergiu Caraja, solicitând rezoluțiunea contractului de leasing financiar nr. 3653L-2018-CEP din 20 noiembrie 2018, încasarea, în mod solidar, a datoriei în mărime 18507,79 de euro și a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 10710,12 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în data de 20 noiembrie 2018, în calitate de locator a încheiat cu Alexandr Cepoi, în calitate de locatar, contractul de leasing financiar nr. 3653L-2018-CEP, în baza căruia locatorul a transmis locatarului în posesiune și folosință temporară autoturismul de model „Audi Q3”, număr de înmatriculare XXXXX (în continuare bun), iar locatarul s-a obligat să achite prețul bunului în rate de leasing, conform graficului de achitare anexat la contract, precum și să suporte alte cheltuieli prevăzute de contract.

Totodată, a menționat că, executarea corespunzătoare a obligațiilor lui Alexandr Cepoi ce rezultă din contractul de leasing financiar nominalizat a fost garantată cu fidejusiunea lui Sergiu Garaja, în baza contractului de fidejusiune nr. 393-CEP/CAR-18 din 20 noiembrie 2018.

Pe parcursul termenului de acțiune a contractului de leasing, de către Alexandr Cepoi au fost încălcate repetat condițiile contractului, ce se referă la termenul de achitare a ratelor de leasing, care reprezintă cota-parte din valoarea de intrare a bunului și dobânda de leasing financiar.

Conform pct.5.2.7 din contractul de leasing financiar, Alexandr Cepoi este obligat să achite în termenii stabiliți ratele de leasing, cât și alte sume stabilite în conformitate cu graficul de achitare a plăților. Iar pct. 10.1 din contractul de leasing financiar prevede că, în cazul neachitării ratelor de leasing în termenii stabiliți, locatarul/pârâtul va plăti locatorului o penalitate în mărime de 0,25 % pentru fiecare zi de întârziere, aplicată la suma neachitată la timp.

Reclamantul a afirmat că, în legătură cu încălcarea repetată de către Alexandr Cepoi a condițiilor contractului de leasing financiar, ce se referă la achitarea ratelor de leasing, a expediat cu avize de recepție în adresa pârâților notificările nr. 1172 și 1173 din 03 iulie 2019, prin care pârâții au fost atenționați despre adresarea în instanța de judecată în vedere rezoluțiunii contractului, dacă până la data de 15 iulie 2019 nu vor achita datoriile integral, inclusiv valoarea reziduală a bunului sau dacă nu vor restitui bunul benevol. În termenul stabilit, cât și până la adresarea în instanță, datoriile nu au fost achitate, iar bunul nu a fost restituit. Ultima achitare a fost efectuată de către pârâți la data de 07 mai 2019.

De asemenea, a precizat că, în pct. 8.2 din contractul de leasing financiar, părțile au convenit că, în cazul încălcării prevederilor pct. 8.1 „exploatarea bunului în cazul în care nu sunt achitate în întregime sumele datorate în conformitate cu graficul de plăți”, locatarul (pârâtul) este obligat, indiferent de faptul dacă a fost notificat de către locator (reclamant), să restituie bunul benevol, în termen de cel mult șase zile calendaristice. În caz contrar, conform pct. 10.2 din contract, în caz de neîndeplinire a obligației locatarului (pârâtului), de restituire benevolă a obiectului contractului de leasing, locatarul (pârâtul) este obligat să achite suplimentar o penalitate în mărime de 10% din valoarea obiectului contractului de leasing, indicată în pct. 2.1. la prezentul contract, respectiv 10% din 16689,31 de euro constituie 1668,93 de euro.

La situația din 16 octombrie 2019, suma totală a datoriilor lui Alexandr Cepoi, aferente contractului de leasing financiar nr. 3653L-2018-CEP din 20 noiembrie 2018, constituia 18507,79 de euro: 4450,31 de euro - ratele de leasing scadente și neachitate; 11389 de euro - valoarea rămasă a bunului (cotă-parte care nu a devenit scadentă); 999,55 de euro - penalități de întârziere 0,25%/zi; 1668,93 de euro - penalitatea de 10% din valoarea bunului.

Prin hotărârea din 14 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată; s-a încasat de la ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA la bugetul de stat cheltuielile suportate de instanța de judecată în legătură cu soluționarea cauzei în mărime de 16,30 de lei.

Prin decizia din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA și s-a menținut hotărârea din 14 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, instanța de apel a considerat că, prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 25.11.2019 a fost soluționat litigiul între părțile ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA și Alexandr Cepoi și Sergiu Caraja, iar prin cererea de chemare în judecată din 17.10.2019 reclamantul/apelant a invocat cerințe referitor la același obiect între aceleași părți, hotărârea din 25.11.2019 nefiind pusă în executare.

Instanța de apel a respins argumentele invocate în cererea de apel referitor la faptul că în cererea de chemare în judecată din 17.10.2019, reclamantul/apelant a

solicitat încasarea datoriei în sumă de 18507,79 de euro, care constituie datoria intimaților în baza contractului de leasing, considerând că aceste cerințe sunt separate de către cerințele admise prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 25.11.2019.

La caz, instanța de apel a evidențiat faptul că, prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 25.11.2019 s-a reziliat contractul de leasing financiar nr. 3653L-2018-CEP din data de 20.11.2018 încheiat între ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA pe de o parte și Alexandr Cepoi pe de altă parte, prin care a fost transmis în leasing financiar autoturismul de model „Audi Q3” cu nr. de înmatriculare XXXXX, anul fabricării 2016 nr. caroseriei XXXXX cu transmiterea din posesia și folosința lui Alexandr Cepoi, în posesia și folosința ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA autoturismul de model „Audi Q3”, cu nr. de înmatriculare XXXXX, anul fabricării 2016, nr. caroseriei XXXXX și s-a încasat în beneficiu ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA suma de 1668,93 euro, cu titlu de penalitate și cheltuieli de judecată în mărime de 10975,54 lei, astfel prin solicitările de încasare a sumei de 18507,79 Euro în calitate de datorie în urma contractului de leasing reziliat, reclamantul/apelant solicită o sumă dublă a costului autoturismului, obiectul contractului de leasing, costul cărui este de 16,689.31 Euro (f.d.14).

În acest sens, instanța de apel a reiterat poziția instanței de fond referitor la faptul că o eventuală hotărâre de admitere a cerinței privind încasarea în mod solidar, din contul părților, în beneficiul reclamantului, a datoriei în mărime de 18507,79 euro, ar dubla soluția dată aceluiași litigiu între părți și respectiv, ar duce la o îmbogățire fără justă cauză a reclamantului, ceea ce nu poate fi admis, mai cu seamă prin dispoziția unui act judecătoresc.

De asemenea, instanța de apel a mai stabilit faptul că urmează a fi respinse și invocările apelantului precum că obiectul acțiunilor a cererilor de chemare în judecată sunt diferite, ori prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 25.11.2019 s-a dispus transmiterea din posesia și folosința lui Alexandr Cepoi, în posesia și folosința ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA autoturismul de model „Audi Q3”, cu nr. de înmatriculare XXXXX, anul fabricării 2016, nr. caroseriei XXXXX, iar prin acțiunea depusă la 10.10.2019 acesta solicită încasarea datoriei în sumă de 18507,79 euro.

La 08 octombrie 2021, ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată, cu încasarea, în mod solidar, de la Alexandr Cepoi și Sergiu Caraja a datoriei în mărime de 17422,22 de euro, cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat achitată în prima instanță în sumă de 10710,12 lei, taxa de stat în instanța de apel-8032,59 de lei și taxa de stat achitată la declararea recursului-5355,06 lei, iar în total suma de 24097,77 de lei.

În motivarea recursului s-a invocat că, nu este de acord cu hotărârea contestată, o consideră neîntemeiată și pasibilă de a fi casată. Atât instanța de apel, cât și instanța de fond au apreciat incorect circumstanțele de fapt ale cauzei și, în consecință, au aplicat greșit efectele unei hotărâri judecătorești irevocabile pronunțate într-o altă cauză civilă cu implicarea acelorași părți, asupra aceluiași obiect, dar având alte temeiuri și împrejurări.

Totodată, a opinat că, s-au încălcat normele de drept material, fiind interpretată în mod eronat legea și aplicată în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Recurentul a precizat că, a efectuat operațiunile necesare în evidența contabilă, iar din data pronunțării hotărârii și rezilierii contractului nu s-au mai calculat dobânzi și penalități, s-a fixat datoria în sumă de 17422,22 de euro și s-a adresat cu o nouă cerere de chemare în judecată cu privire la încasarea acestei datorii.

Prin depunerea repetată a cererii de chemare în judecată cu privire la încasarea datoriei s-a solicitat doar fixarea mărimii datoriei. Or, nu există o hotărâre, titlu executoriu sau orice alt act de unde să rezulte care anume este mărimea datoriei totale a lui Alexandr Cepoi și Sergiu Caraja aferentă contractului de leasing financiar nr. 3653L-2018-CEP din 20 noiembrie 2018.

Recurentul a susținut că, este în drept să își valorifice creanța atât din vânzarea bunului - obiectul contractului de leasing sau prin încasarea directă a datoriilor de la locatar și fidejutor, în mod solidar, în strictă corespundere cu dispozițiile art. 12 din Legea cu privire la leasing și prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova cu privire la examinarea de către instanțele judecătorești a litigiilor izvorâte din raporturile de leasing financiar nr. 7 din 17 noiembrie 2014.

Prin înaintarea cerinței de încasare a sumei datorate, nu se dublează soluția aceluiași litigiu între părți și nu duce la o îmbogățire nejustificată, așa cum a concluzionat instanța de fond. Or, hotărârea din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nici nu a fost pusă în executare. Creditorul dispune de dreptul discreționar de a pune sau nu în executare hotărârea judecătorească, mai ales având în vedere că bunul era avariat, lipsea motorul, cutia de viteze și alte piese importante, iar Alexandr Cepoi întreprindea acțiuni de recuperare a pieselor. De asemenea, Alexandr Cepoi a depus o plângere la procuratura mun. Chișinău în legătură cu lipsa pieselor de la service. Așadar, nu era sens juridic și nici raționament economic de a intenta procedura de executare silită, care nu va duce la nimic.

De asemenea, a exprimat dezacordul cu argumentul instanței precum că în situația existenței unei hotărâri judecătorești, prin care s-a dat deja o soluție litigiului dat, problema punerii în aplicare a actului judecătorec, în vederea executării lui, care constituie etapa finală a procesului civil, nu este de competența instanței de judecată.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților conform scrisorii de însoțire datate cu 25 octombrie 2021 (f.d.142) și a fost recepționată la 01 noiembrie 2021 și la 05 noiembrie 2021, conform avizelor de recepție (f.d.144-145).

La 11 noiembrie 2021, prin intermediul poștei (f.d.147), Alexandr Cepoi și Sergiu Caraja au depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea declarării inadmisibil a recursului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 08 iunie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 08 octombrie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei instanței de apel către participanții la proces la 08 septembrie 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d.129). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni împotriva deciziei din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat